

30/8/13 alheid

Beantwoorden mondelinge vragen raadsleden door het college

Nummer:	
Zaaknummer	Z-13-35164
Naam raadslid:	
Fractie:	diverse fracties
Onderwerp:	
Datum waarop de vraag is gesteld:	donderdag 22 augustus 2013
Verantwoordelijke portefeuillehouder:	D. Kuipers, K. Gutter en L.J. Zwagerman
Uiterste afdoeningstermijn:	vrijdag 30 augustus 2013

Vragen

Omschrijving van de vragen

1.	Wat is de omvang van de bedrijfslasten van de GGD?
2. (griffie)	Hebben leden van de auditcommissie, die geen raads- of commissielid zijn, de mogelijkheid om de vertrouwelijke nota inz. de havens in te zien?
3.	Naar aanleiding van het Raadsvoorstel Gemeentelijk Rioleringsplan 2013-2016: a. Wat is de onderbouwing van de technische levensduur; b. Hoe de eenheidsprijs tot stand is gekomen; c. Wat zijn de effecten van de integrale kostprijs op OZB per inwoner; d. Wat zijn de afboekmogelijkheden c.q. versnelde afschrijving kapitaalslasten i.v.m. stelselwijziging; e. Kan de 1 fte. die nodig is om achterstanden weg te werken intern opgelost worden? f. Is er meer inzicht te geven in de gevolgen die het plan heeft op de kostendekkendheid; g. Op welke gronden wordt variant 3 voorgesteld? h. Inzage in de cijfers van dit jaar, op welk niveau zitten we nu t.o.v. het totaal van het jaarbedrag? i. Wat is de stand van zaken m.b.t. afkoppeling op persleidingen j. Wat is de invloed van het belasten van zelfstandige garages op de ontwikkeling van de rioolheffing? k. Kunnen er voorzieningen in het riool worden opgenomen zodat ingesloten kikkers/padden weer uit het riool kunnen komen? l. Het heeft lang geduurd voordat het rioleringsplan klaar was. Had dat niet eerder gekund? m. Wat betekent variant 3 voor de gemeentelijke boekhouding/financiële gezondheid? n. Wat zijn de voor- en nadelen tov de andere varianten? concrete voorbeelden?

- o. Is er een (globale) risico-inventarisatie bij die voorbeelden?
- p. Is het bij het zoeken naar dekking rekening gehouden met demografische ontwikkelingen? Meer woningen, minder bewoners?
- q. De basis van de aanslag, nu op 1 of meer persoonshuishoudens. Vind ik persoonlijk nogal oneerlijk. Kan dat ook anders, gebruiker/vervuiler betaalt?
- r. Is er de mogelijkheid de tarieven flexibel te maken, rekening houdende met de portemonnee van de burger, economische slechte/goede tijden?
- s. Kunt u een beknopte managementsamenvatting geven van het rapport?

Voor beantwoording van vragen die in de commissievergadering van 13 juni zijn gesteld verwijst het college u naar de volgende stukken:

- IVR-13-01851 d.d. 27-6-2013;
- IVR-13-01857 d.d. 13-8-2013.

Het antwoord

1.

2.

Ja, deze mogelijkheid is er.

De leden van de Auditcommissie zijn door de raad benoemd. Zij hebben geen eed afgelegd; het afleggen van een eed door commissieleden is geen juridisch vereiste. Het ligt in de aard van de functie van leden van de auditcommissie om met vertrouwelijke informatie om te gaan.

Over en weer (van college aan auditcommissie en van auditcommissie aan college) kan geheimhouding worden opgelegd. Indien dit in het belang van het werk van de auditcommissie is kan de auditcommissie inzage in (geheime) stukken vorderen.

Dit overwegende, is er geen grond voor het niet verstrekken van vertrouwelijke informatie - die in het belang kan zijn voor het werk van de auditcommissie - aan de leden van de auditcommissie.

Artikel 2 Taak

1. De auditcommissie is belast met de voorbereiding van de besluitvorming van de raad aangaande

- a. het vaststellen van de rekening en het jaarverslag;
- b. het bepalen van een standpunt over tussentijdse rapportages en andere verslagen van de onder a. bedoelde accountant en over verslagen van periodieke onderzoeken van het college;
- c. het bepalen van een standpunt over door het college toegezegde of door de raad vastgestelde verbeteringsacties en de voortgang daarvan;

Artikel 7 Bevoegdheden

2. In het kader van de uitoefening van haar in artikel 2 bedoelde taken is de auditcommissie bevoegd informatie in te winnen bij en te overleggen met het college, de gemeentelijke rekenkamer, en de accountant als bedoeld in artikel 2, eerste lid onder a.

Artikel 10 Geheimhouding

1. De auditcommissie kan in een besloten vergadering, op grond van een belang genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in die vergadering met gesloten deuren behandelde en omtrent de inhoud van aan hem overgelegde stukken geheimhouding opleggen. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen in acht genomen totdat de auditcommissie haar opheft.

2

3. Op grond van een belang genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door de voorzitter van een commissie, het college en de burgemeester, ieder ten aanzien van stukken die hij aan de auditcommissie overlegt. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt. De geheimhouding wordt in acht genomen totdat het orgaan dat haar heeft opgelegd dan wel de gemeenteraad haar opheft.

4. De auditcommissie kan op grond van een belang genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, geheimhouding opleggen ten aanzien van stukken die zij aan het college, aan de raad of de leden van de raad overlegt. Het bepaalde in de artikelen 25 en 55 van de Gemeentewet is van toepassing.

3.

a.
De technische levensduur van rioolstelsels is landelijk jarenlang ingeschat op 40 à 50 jaar. Nu steeds meer riolering het einde van die periode bereikt blijkt dat veel buizen en putten langer mee kunnen. De rioleringsplannen van de voormalige gemeenten gingen uit van ongeveer 50 jaar. Besloten is de technische levensduur in onze gemeente met tien jaar te verlengen tot 60 jaar, op basis van de volgende argumenten:

- de vroegere inschatting van de technische levensduur blijkt een erg veilige aanname;
- materialen zijn duurzamer geworden;
- over het algemeen liggen riolen in onze gemeente in kleiige bodem, waardoor ernstige verzakkingen weinig optreden;
- er zijn nieuwe onderhouds- en renovatietechnieken beschikbaar, die helpen het riool langer in stand te houden.

b.
De eenheidsprijzen voor dit rioleringsplan zijn gebaseerd op recent uitgevoerde werken in de gemeente Medemblik, rekening houdend met het stelseltype, het materiaal, de afmetingen en de ligging. Daar waar gegevens ontbraken zijn kostenkengetallen gebruikt.

c.
Deze vraag gaat in tegen het beleidsuitgangspunt om kostendekkende tarieven te hanteren. De overhead op loonkosten is een normaal onderdeel van de kostentoerekening. Daarnaast staat de vraag haaks op het raadsbesluit om de OZB-tarieven te bevriezen.

d.
De VNG bevestigt dat versneld afschrijven van in het verleden gedane investeringen (boekwaarde) niet is toegestaan, ook niet bij stelselwijziging. Dit standpunt is inmiddels ook door recente rechterlijke uitspraken bevestigd, de rechter accepteert dit dus ook niet.

e.

Om de achterstanden weg te werken is het taakveld gebaat bij een persoon die de juiste vakinhoudelijke kennis heeft en daardoor direct inzetbaar is. Dat lukt beter met een externe dan een interne medewerker, die voor dit doel bijgeschoold moet worden. Het college verwijst u in verband met deze vraag naar de toelichting die zij op 19 september aan de raad geeft op de personeelslasten.

f.

De varianten 1, 2 en 3 gaan uit van 100% kostendekkendheid van het product riolering, behoudens de toevoeging van rente over de voorziening aan de algemene middelen. De varianten 4, 5 en 6 gaan uit van 100% kostendekkendheid van het product riolering.

g.

Het college stelt variant 3 voor omdat zij a) het voordeel inziet van een wijziging in de afschrijvingsmethodiek van traditioneel afschrijven naar direct afschrijven en b) tevens rekening wil houden met de huidige economische situatie.

De riolering wordt bij deze variant overigens net zo onderhouden, gerenoveerd of vervangen als bij de andere varianten, namelijk: 'nee, tenzij'

Voor de burger nu betekent het er dat geen extra gat in de algemene middelen wordt geslagen (als gevolg van de toevoeging van rente aan de voorziening), waardoor op dit moment extra bezuinigingen nodig zouden zijn.

Voor de burger straks betekent het dat het tarief minder hoog is dan de huidige activeringsvariant (variant 1).

Verder verwijst het college u naar het raadsvoorstel.

h.

Stand van zaken per augustus 2013:

Exploitatie geraamd 2013 € 612.000

Exploitatie uitgevoerd 2013 € 560.000

Investerings geraamd 2013 € 1.260.000

Investerings uitgevoerd 2013 € 500.000

i.

Deze vraag heeft betrekking op het persleidingstelsel in Andijk, waar het afvalwater uit verschillende wijken diverse malen naar andere wijken werd verpompt alvorens het naar de zuivering werd getransporteerd, een inefficiënte situatie. De aanleg van een ringpersleiding naar het overnamepunt van het Hoogheemraadschap heeft het aantal stappen aanzienlijk teruggebracht. Er wordt naar gestreefd het afvalwater zo min mogelijk dubbel te verpompen.

j.

Het aantal zelfstandige garages is erg klein ten opzichte van het aantal woningen.

Daardoor is de invloed op de heffing verwaarloosbaar (<1%).

k.

De gemeente Medemblik heeft in 2012 haar medewerking verleend aan het eerste grootschalige landelijke onderzoek dat door stichting Ravon naar dit onderwerp is uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn in december 2012 gepresenteerd. Uit de resultaten blijkt dat het op landelijk niveau gaat om een probleem met omvang. Aanvullend onderzoek op lokaal niveau is nodig om te bepalen waar de problemen zich

in de eigen gemeente voordoen en welke omvang die hebben. Gezien het aantal kolken in de gemeente (ca. 18.000) is het onverstandig om meteen grootschalig maatregelen te treffen. Bovendien zijn de tot nu toe gebruikte voorzieningen veelal nog geen gebruiksklare, in de handel verkrijgbare modellen. De ontwikkeling daarvan verkeert nog een pril stadium.

l.

Pas begin 2012 kon een start gemaakt worden met het nieuwe rioleringsplan. De harmonisatie van beheergegevens na de fusie heeft veel tijd in beslag genomen. Ook was door verschillende oorzaken sprake van onderbezetting op het taakveld.

m.

Voor de riolering is wettelijk een aparte voorziening ingesteld. Daardoor hebben besluiten over de rioolheffing relatief weinig invloed op de rest van de gemeentelijke boekhouding. Uitzondering vormt de toevoeging van rente over de voorziening. Die komt nu (strikt genomen onterecht) ten goede van de algemene middelen. De keuze voor variant 3 leidt op termijn tot een structureel nadeel van ca. 4,5 ton in de begroting. Daardoor wordt de rioolheffing echter zuiver en volledig kostendekkend en kan de stijging van het tarief beperkt worden.

n.

De verschillen zijn vooral financieel van aard. In bijlage 2 bij het vGRP staan de voor- en nadelen van de andere varianten genoemd.

o.

Nee.

p.

In de komende planperiode van 4 jaar is het aantal heffingseenheden bewust gelijk gehouden. In de voorbije jaren rekende men (terecht) met een groeiend aantal heffingseenheden, omdat er daadwerkelijk nieuwe woningen en bedrijven bijkwamen. Met het huidig economisch tij is daar geen sprake van. Bij de dekkingsberekening is het aantal heffingseenheden van 2012 gebruikt. Over vier jaar wordt er weer een nieuw rioleringsplan opgesteld. Als de demografische ontwikkelingen daartoe aanleiding geven zal daar in de kostendekkingsberekening rekening mee worden gehouden.

q.

In het verleden zijn door voormalige gemeenten verschillende andere heffingsgrondslagen toegepast, bijvoorbeeld op basis van waterverbruik, of een combinatie van eigenaardeel en gebruikersdeel. Enkele jaren geleden is onderzoek gedaan naar de meest geëigende heffingsgrondslag. Daar kwam één tarief op basis van eigendom uit. Daar heeft de raad mee ingestemd.

Het kan ook anders. Maar het is goed te bedenken dat de grootste belasting van het gemeentelijk rioolstelsel niet door huishoudelijk afvalwater komt maar door het hemelwater. Overigens hanteert het Hoogheemraadschap (en niet de gemeente) in de aanslag 1 of meerpersoons huishoudens, om enigszins verschil te maken in de mate van

vervuiling.

r.

In zekere zin zijn de tarieven flexibel. Over vier jaar komt er een nieuw vGRP. Dan zal de voorbije planperiode geëvalueerd worden. Wijzigingen in wetgeving, planning, inzichten kunnen ertoe leiden dat het tarief kan worden aangepast. Een 'ondoordachte' verlaging kan echter tot gevolg hebben dat het tarief enkele jaren later flink moet worden verhoogd. Maar uiteindelijk beslist de raad over de tariefontwikkeling.

s.

Voor een managementsamenvatting verwijst het college u naar de samenvatting in het rapport op blz. 5 t/m 8. Aanvulling op deze samenvatting: de aanleg van nieuwe riolering wordt vrijwel altijd bekostigd vanuit de grondexploitatie. Kort door de bocht betekent het dat de koper betaalt voor de 1^e aanleg van zijn riool. Het onderhoud en de vervanging van reeds aangelegde riolering komt echter ten laste van de rioolvoorziening. Die voorziening wordt vrijwel uitsluitend gevoed door inkomsten uit de rioolheffing.

In de loop van de jaren is de totale lengte aan riolering en het aantal rioolgemalen flink gegroeid. Daardoor lopen de onderhoudskosten op (exploitatie). Bovendien raakt een steeds groter deel van de riolering op leeftijd. Er moet gespaard worden voor toekomstige vervanging (investeringen). Als de gemeente een (veel) te laag heffingstarief hanteert dan zijn er onvoldoende middelen voorhanden om de vervangingen uit te voeren. Het tarief zal dan ineens (fors) verhoogd moeten worden.

De toekomstige investeringen bepalen voor een belangrijk deel (tot 80%) de hoogte van een kostendekkende rioolheffing. Het college heeft gezocht naar mogelijkheden om de totale kosten van toekomstige vervangen zo laag mogelijk te houden, bijvoorbeeld door:

- de afschrijvingstermijn van riolen met tien jaar te verlengen naar 60 jaar, waardoor minder snel gespaard hoeft te worden;
- zich bij de berekening van vervangingskosten te baseren op marktprijzen van de afgelopen jaren, om te hoge eenheidsprijzen in de berekening te voorkomen;
- rekening te houden met nieuwe ontwikkelingen, zoals het renoveren van rioolbuizen zonder te hoeven graven;
- alternatieve dekkingsvarianten uit te werken.